

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА
НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА КРАЄЗНАВЦІВ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ЧЕРНІВЕЦЬКА МІСЬКА РАДА
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ, ПОЛІТОЛОГІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
ЦЕНТР БУКОВИНОЗНАВСТВА

**XV БУКОВИНСЬКА МІЖНАРОДНА
ІСТОРИКО-КРАЄЗНАВЧА КОНФЕРЕНЦІЯ,
ПРИСВЯЧЕНА 150-РІЧЧЮ ЧЕРНІВЕЦЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

Чернівці, 17–18 жовтня 2025 р.

УДК: 94(477.85)(082)

Друкується за ухвалою Вченої ради
факультету історії, політології та міжнародних відносин
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
(протокол № 8/25 від 30.09.2025 р.)

XV Буковинська міжнародна історико-краєзнавча конференція, присвячена 150-річчю Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Тези доповідей, Чернівці, 17–18 жовтня 2025 р. / наук. ред. проф. Олександр Добржанський. Чернівці: Технодрук, 2025. 388 с.

У збірнику тез учасників конференції на основі сучасних методологічних підходів розглядаються актуальні питання історичного минулого Буковини та Північної Бессарабії, історії України, історіографії, джерелознавства, історичної і політичної регіоналістики та етнології. Етнополітичні виклики прикордоння: традиції співжиття і сучасні трансформації. Проблеми російсько-українських конфліктів у історичному континуумі. Цифрова гуманітаристика та публічна історія як інструменти осмислення минулого.

УДК: 94(477.85)(082)

Редакційна колегія:

Голова: проф. Олександр Добржанський.

Члени: доц. Микола Гуйванюк;
доц. Ганна Скорейко;
доц. Назарій Христан;
асист. Тарас Ковалець.

Рецензенти:

Іван Зуляк, доктор історичних наук, професор;
Оксана Калішук, доктор історичних наук, професор;
Ігор Райківський, доктор історичних наук, професор.

<i>Федорук Андрій (Чернівці)</i> Вальтер Юдейх: з розвитку антикознавства у Чернівецькому університеті на зламі XIX–XX століть.....	85
<i>Ковалець Тарас (Чернівці)</i> В атмосфері «безцільної сварки і дрібничкової боротьби»: Національний рух студентів-українців Чернівецького університету у 1921 р. кризь призму відомих та малознаних джерел	87
<i>Пендзей Іван (Івано-Франківськ)</i> За «залізною завісою»: моє навчання на історичному факультеті Чернівецького державного університету (1966–1970 рр.)	89
<i>Марусик Тамара (Чернівці)</i> Мармурова зала Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича: історія і сучасність.....	93
<i>Герегова Світлана (Чернівці)</i> Перший ректор Чернівецького університету Костянтин Томащук: «місця пам'яті» у культурному полі міста.....	94
<i>Карпо Василь (Чернівці)</i> До питання про міжнародну діяльність Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	96
<i>Ігнатенко Діана (Бельці, Молдова), Чолану Людмила (Бельці, Молдова)</i> <i>Руснак Олександр (Чернівці)</i> Освіта без кордонів: співпраця Чернівецького та Бельцького університетів як приклад міжкультурного діалогу.	99
<i>Кеберляйн Жанна (Дюссельдорф, Німеччина), Нечаєва-Юрійчук Наталія (Чернівці), Руснак Олександр (Чернівці)</i> Дослідження локальної історії пакту Молотова–Ріббентропа у Чернівцях: досвід українсько-німецької співпраці.....	101

БУКОВИНА І БЕССАРАБІЯ: ПРОСТОРИ ВЗАЄМОДІЇ, КОНФЛІКТІВ І ЗМІН У ПРИКОРДОННОМУ ВИМІРІ

<i>Blasciuc Gabriel–Cosmin (Rădăuți, România)</i> Bucovina de nord și Basarabia ca frontieră dintre două lumi.	103
<i>Позняков Денис (Хотин)</i> «Нульовий» реєстр польсько-литовських військ на хотинську кампанію 1621 року.....	106
<i>Балух Олексій (Чернівці)</i> Хотинська битва 1673 р.: триумф Яна Собеського.....	109
<i>Mareci Sabol Harieta Suceava (România)</i> Medicul Școlar în Bucovina Anilor 1900 Cadre Normative și Realități Cotidiene	111
<i>Olaru Marian (Rădăuți, România)</i> Bucovina în secolul al XIX-lea — economie și societate	113
<i>Pertseva Zhanneta, Martynenko Nataliya (Kharkiv)</i> From Kharkiv to Chernivtsi: The Life Path of Reformer–Director Dmytro Serhiyovych Lovlya.	115

anul 1876 și 71,2% — în anul 1877. Această situație se regăsea în toate districtele din Bucovina, până la Primul Război Mondial, cu toate că între timp luase avânt sistemul raiffeisean, ce a avut unele efecte benefice în ceea ce privește creditarea.

Deși au existat încercări pentru dezvoltarea unei industrii, mai ales extractive, până la mijlocul secolului al XIX-lea, Bucovina a rămas o piață de desfacere pentru produsele industriale din imperiu. În ceea ce privește ponderea industriei în ansamblul economiei ducatului, aceasta era de doar 28,2%, la sfârșitul secolului al XIX-lea. Diferențele între provinciile apusene și centrale ale imperiului și Bucovina erau însemnate.

Cu o structură economică și socială mozaicată, în ciuda importantelor resurse naturale de care dispunea, a rămas una dintre provinciile imperiale cu o economie preponderent agrară, împărțându-se, într-un fel, destinul provinciilor orientale ale monarhiei.

Pertseva Zhanneta, Martynenko Nataliya (*Kharkiv*)

FROM KHARKIV TO CHERNIVTSI: THE LIFE PATH OF REFORMER-DIRECTOR DMYTRO SERHIYOVYCH LOVLYA

Dmytro Serhiyovych Lovlya (1895–1955) was a microbiologist and organizer of higher medical education. He graduated from Kyiv Medical Institute in 1925 and worked as chief physician in hospitals in Kyiv and Odesa.

From 1929, he was the director of the Kharkiv Medical Institute (now Kharkiv National Medical University). In 1930, he organized three faculties at the medical institute: therapeutic and prophylactic, maternity and childhood protection, and sanitary and hygienic.

The material base of Kharkiv Medical Institute was strengthened, and the number of students grew. In 1935, 2359 students were enrolled in the institute's three faculties. To ensure high-quality basic training for applicants, five preparing faculties were created. The institute's 58 departments employed 58 professors, 35 associate professors, and 278 assistants.

In 1935, Kharkiv Medical Institute was recognized as the best among Ukraine's medical institutes.

Dmytro Serhiyovych's active work as director of the 1st Kharkiv Medical Institute was interrupted by his arrest by the NKVD on unfounded charges. During the investigation and at trial, D.S. Lovlya did not plead guilty to any of the charges brought against him. Despite this, he was sentenced to 12 years with punishment to be served in

Kolyma. However, at the end of 1939, D.S. Lovlya's case was reviewed, and he was rehabilitated. A huge number of letters from professors and lecturers of the 1st Kharkiv Medical Institute, who gave a positive characterization of their former director, played a significant role in his rehabilitation.

In 1940, D.S. Lovlya returned to Kharkiv and began working as an assistant at the Department of Microbiology at the 1st Kharkiv Medical Institute. With the outbreak of the war, he was evacuated with the institute to the city of Chkalov (now Orenburg). Due to the threatening epidemic situation in Chkalov region, he was sent by the decision of the regional executive committee to work at the regional health department, where he headed the sanitary and epidemiological department.

After re-evacuating to Kharkiv, Dmytro Serhiyovych worked at the medical institute, simultaneously holding the position of regional state sanitary inspector.

In August 1945, D.S. Lovlya was appointed to the position of director of Chernivtsi Medical Institute, which was created by relocating the 2nd Kyiv Medical Institute to Chernivtsi.

Working conditions in the new place were very difficult. A severe shortage of teachers, a very poor, semi-ruined material base, a lack of textbooks, equipment, fuel, a shortage of food to provide for the student cafeteria, and many other urgent issues required immediate solutions. Thanks to the great experience of the new director, everything was gradually resolved.

In 1949, D.S. Lovlya defended his PhD thesis, which was based on data obtained as a result of his practical activities during the war years.

In 1950, he was awarded the title of Associate Professor.

While holding the position of director of the institute, D.S. Lovlya also worked part-time at the Department of Infectious Diseases. The position of institute director during the difficult post-war years did not allow him to fully engage in scientific work. According to contemporaries, this was the case in both Kharkiv and Chernivtsi medical institutes. He was a modest person, so he could not allow himself to be a co-author of scientific works and inventions in which he did not take direct part. Therefore, the list of his scientific publications may seem small.

Thanks to his talents, he earned the love and affection of many people with whom he communicated at work and met in life.

Dmytro Serhiyovych Lovlya passed away from a severe illness in April 1955, at the age of just 59. The large procession in Chernivtsi at his funeral was a testament to how much D.S. Lovlya was respected. The entire city turned out for his burial.